

MAGDA TZONY,

V. DROB

RAPORT ASUPRA CERCETĂRILOR DE LA CORNEȘTI — CRIVĂȚ, [JUDEȚUL DÎMBOVIȚA]

În urma unei anchete de teren, întreprinsă de noi în toamna anului 1977 în partea de sud, sud-est a județului Dimbovița, au fost descoperite mai multe așezări din diferite epoci istorice care urmează să fie cuprinse în viitorul repertoriu arheologic al județului mai sus menționat.

O zonă extrem de bogată în vestigii arheologice este situată la sud-est de comuna Cornești, mărginită spre sud de albia râului Ialomița iar spre est de aceea a pârului Cricovul Dulce.

Punctul ales de noi pentru a fi sondat se află la cca 1 km sud de satul Crivăț pe una din terasele înalte din stînga Ialomiței. Promontoriul respectiv are latura de vest udată de apele Ialomiței, cea de nord-vest mărginită de albia veche a râului, iar cea de sud închisă de o viroagă adîncă. De pe întreaga suprafață au fost culese numeroase fragmente ceramice, rezultate în urma lucrărilor agricole și a spălării pantelor după ploii și topirea zăpezilor.

Avînd în vedere configurația terenului, a fost trasată mai întîi o secțiune pe creasta promontoriului, orientată aproximativ vest-est de care în viitor vom ancora secțiunile ajutoare în vederea identificării și cercetării exhaustive a complexelor arheologice.

De-a lungul secțiunii amintite au fost surprinse două complexe de locuire pentru cer-

cetarea cărora au fost deschise mai multe suprafețe.

În paralel, pe panta dinspre albia veche a Ialomiței a fost trasată o nouă suprafață deasupra unei locuințe supusă degradării.

Cu prilejul cercetărilor din secțiune și suprafețe au fost constatate următoarele:

— În solul arabil cu o grosime ce variază între 15—25 cm au apărut izolat fragmente ceramice, chirpic și oase de animale.

— Stratul de locuire situat sub solul arabil este reprezentat de un pămînt negru murdar, fiind destul de sărac în materiale arheologice.

— În schimb locuințele se detașează pregnant datorită conținutului și materialelor din umplutura acestora. Ele sînt de formă rectangulară cu laturile de 2×2,5 m sau ovale ușor îngropate în pămînt. În două dintre ele (cele de formă ovală) au fost descoperite vetre — cuptor folosite pentru încălzit și prepararea hranei. În cea de a treia locuință pentru cercetarea vetrei-cuptor va fi nevoie de lărgirea suprafețelor. Cu același prilej vom examina și unica situație de întretăiere cu o altă locuință-bordei sau groapă al cărui raport stratigrafic va fi stabilit în campania viitoare.

Din stratul de cultură, dar mai ales în umplutura locuințelor a fost recoltat un bogat material arheologic care ne mijlocește încă de pe acum să formulăm unele ipoteze pri-

vind datarea așezării și apartenența etnică a comunității omenеști de la Crivăț.

Cum este și firesc vom începe cu ceramica care și în cazul de față se dovedește a ocupa primul loc în rîndul materialului arheologic.

Potrivit tehnicii de execuție ceramica se împarte în două mari categorii: cea lucrată cu mîna și cea lucrată la roată.

Din rîndul primei categorii fac parte: oala mare de provizii, oala-borcan cu profile și ornamente moștenite din ceramica clasică geto-dacică la care se adaugă cățuile.

Din cea de a doua categorie remarcăm ceramica cenușie fină și cenușie neagră (castroane, străchini, ulcioare) cu bune analogii în cultura Chilia-Militari.

Pe un loc de frunte se situează ceramica zgrunțuroasă provincial-romană cu profile și ornamente variate.

În sfîrșit ceramica romană de import este documentată prin amfore din pastă coalinată, castroane, străchini și ulcioare.

Este locul să precizăm că ceramica caracteristică purtătorilor culturii Sîntana de Mureș este reprezentată într-o foarte mică proporție în așezarea de la Crivăț.

Din restul materialului arheologic descoperit la Crivăț menționăm cîteva fusaiole și fragmente de greutăți pentru războiul de țesut, care probează practicarea torsului și țesutului în așezarea noastră.

În timpul săpăturilor au mai fost descoperite cîteva mărgel, fragmente de cuțite de fier, o monedă de bronz din sec. II e.n., un fragment de cataramă cu decorul în pelta precum și fragmente de vase de sticlă.

Printre cele mai sigure elemente de datare menționăm o fibulă din bronz cu piciorul întors pe dedesupt care își găsește analogii la Sîntana de Mureș și Gherăseni în cea de a doua jumătate a sec. IV e.n.

Aceeași datare este susținută și de prezența ceramicii smălțuite care în descoperirile de pînă acum a apărut numai în asocieri cu materiale din sec. al IV-lea e.n. (Spanțov, Independența și Pietroasele).

Așezarea de la Crivăț, jud. Dîmbovița, contemporană cu așezările de tip Sîntana de Mureș din zona de nord, nord-est a Munteniei, prin inventarul său, pare să aparțină unui grup de băștinași care și-a păstrat în mai mare măsură cultura sa tradițională dacoromană.